

8. Громовик Е.П. Особливості, проблеми та перспективи вітчизняного підприємництва // Слово.- 2007.- №4.-С.3-П.

9. Энциклопедия малого бизнеса, .-М.: И-КК "ДеКА", 1994.

*Шулснова С., Сумський національний аграрний університет
Науковий керівник: д.е.н., доц. Данько Ю.І.*

КОНКУРЕНТНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Сталий розвиток сільських територій нерозривно пов'язаний із формуванням сталого вітчизняного сільського господарства на конкурентних засадах. Базову роль у цьому процесі відіграють саме невеликі та середні агроформування, оскільки вони є основними наповнювачами місцевих бюджетів та відповідають за розвиток соціально-економічної сфери села. Відповідно, в державі мають бути створені конкурентні умови для розвитку малого аграрного бізнесу. Затверджені ООН цілі сталого розвитку передбачають досягнення чітких і конкретних індикаторів, проте без розвитку аграрного сектору їх досягнення є неможливим. Особливо це стосується цілі 2 «Подолання голоду. Сільське господарство». Принциповим є той момент, що вирішення проблеми продовольчої безпеки має відбуватися за рахунок якісних та безпечних продуктів. Беззаперечно, що досягнення вказаних цілей неможливе без державного регулювання, особливо в частині контролю за дотриманням технологій та норм ведення аграрного бізнесу.

В цілому, говорячи про побудову конкурентного середовища сталого розвитку сільських територій, мають бути визначені основні засади реформування економіки та державного регулювання в аграрній сфері та побудови конкурентного середовища та розроблені (доопрацьовані) стратегії розвитку конкретних галузей сільського господарства. При розробці цих документів мають бути враховані ряд позицій, які призведуть до більш швидкого досягнення цілей сталого розвитку.

По-перше в пріоритеті має стояти реалізація екологічно обґрунтованих систем ведення аграрного виробництва та впровадження адаптованих до локальних та природно-кліматичних умов технологій, зокрема технологій точного землеробства.

По-друге, пріоритетом державної політики має бути розвиток органічного виробництва, тобто сільськогосподарської діяльності із застосуванням біологічних методів захисту рослин та оптимальним використанням мінеральних добрив. На державному та регіональному рівні, через програми стимулювання необхідно мотивувати агровиробника до застосування не хімічних, а мікробіологічних засобів захисту рослин.

По третє, докорінно має змінитися державний контроль за реалізацією заходів щодо підвищення родючості ґрунтів та продуктивності орних земель за умови зменшення їх площі. Зокрема це стосується діяльності великих аграрних формувань в частині дотримання сівозмін та збереження якості ґрунтів. І в цьому випадку функція контролю має бути не лише у центральних контролюючих, а й місцевих органів влади на території яких розміщені посіви. збільшення обсягу виробництва високоякісних продуктів харчування;

По-четверте, необхідно змінювати в суспільстві філософію відношення до села, не лише як зони сільського господарства, а як зони комфортного проживання, в тому числі і через сприяння розвитку екологічно збалансованих сільських поселень. І це нерозривно пов'язано з розвитком інфраструктури.

По-п'яте, Необхідно констатувати, що сталий розвиток сільських територій нерозривно пов'язаний з інноваційно-інвестиційною забезпеченням аграрних підприємств. Особливо це стосується підприємств малого та середнього бізнесу. Враховуючи, що саме вони створюють соціально-економічні умови розвитку локальних територій, існує необхідність підтримки цього напряму як з боку держави, так і з боку органів місцевої влади. Створення сприятливого інвестиційного клімату та інноваційна модернізація аграрних підприємств забезпечить підтримку екологічного балансу, призупинить міграційні

процеси, що призводять до відтоку населення з сільських територій, сприятиме збільшенню доходів домогосподарств.

Ярмоленко В. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Науковий керівник - д.е.н., професор Танклевська Н.С.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сільське господарство традиційно є ризиковою сферою діяльності. Особливо це стосується України, в якій успішні результати сільгоспвиробника багато в чому визначаються погодними умовами. На розвиток сільськогосподарського виробництва впливають ризики стихійних лих і надзвичайних подій, які не залежать від людини. Непередбачені природні явища зменшують кількість і якість врожаю сільськогосподарських культур та знищують тисячі гектарів угідь, наносячи значні збитки виробникам сільськогосподарської продукції.

Сільськогосподарське страхування — це економічні відносини щодо страхового захисту майнових інтересів виробників сільськогосподарської продукції у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються у страховика шляхом сплати страхувальниками страхових платежів (страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Розвиток системи аграрного страхування в Україні був дуже тернистим. Так, у часи СРСР було передбачено обов'язкове страхування врожаю у радгоспах та інших державних сільськогосподарських підприємствах, і вона була повністю монополізованою. Вважається, що ця система була досить ефективною, адже за допомогою Укрдержстраху забезпечувався надійний страховий захист врожаю за достатньо низькими ставками страхування.

Сучасна система страхування аграрних ризиків в Україні була впроваджена шляхом прийняття Декрету Кабінету Міністрів України «Про страхування», який надалі був замінений базовим Законом України «Про страхування». Цей Закон визначив основу